

TÜRK TIBBINİN SÖNMEYEN YILDIZI

“Ord. Prof. Dr. HULUSİ BEHÇET”

Dr. Gülay SATAR

AKADEMİSYEN
KİTAPBEVİ

AKADEMİSYEN
KITABEVI

© Copyright 2018

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-605-2396-54-4

Yayın Koordinatörü

Yasin DİLMEN

Kitap Adı

Türk Tıbbının Sönmeyen Yıldızı
“Ord. Prof. Dr. Hulusi Behçet”

Kapak Tasarımı

İlker GÜL

Sayfa Düzeni

Kerem ACAR

Yayıncı Sertifika No: 25465

Yazar

Dr. Gülay SATAR

Baskı ve Cilt

Sonçağ Matbaacılık ANKARA/2018

DOI

10.37609/akya.1782

GENEL DAĞITIM
Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A
Yenişehir / Ankara
Tel: 0312 431 16 33
siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

Gülay Satar 1961 yılında Adana’da doğdu. İlköğrenimine Adana Çukurova İlkokulu’nda başladı, Adana Özel Yeni Lisesi’nde devam etti. 1984 yılında Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesini bitirdi. 1984-1986 yılları arasında Antalya-Alanya Merkez Sağlık Ocağı’nda zorunlu devlet hizmeti yükümlülüğünü yerine getirdi. Eş durumu tayini ile geldiği Adana Meydan Sağlık Ocağı’nda 1986-1988 yılları arasında çalıştı.

1988-1992 yılları arasında Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Dermatoloji Anabilim Dalı’nda Deri ve Zührevi Hastalıklar uzmanlık eğitimi aldı. Bu dönemde misafir araştırma görevlisi olarak bir ay süreyle İngiltere Oxford Üniversitesi’nde, Slade ve John Raddcliffe hastanelerinde bulundu. Ocak 1995 tarihine kadar Çukurova Üniversitesi Mediko-sosyal Ünitesi’nde uzman hekim olarak çalıştı. Bu dönemde bir ay süre ile misafir uzman hekim olarak ABD’nde, Harvard Üniversitesi Boston Children’s Hospital pediatrik dermatoloji kliniğinde bulundu.

1995- 2005 yılları arasında Adana SSK Bölge Hastanesi’nde, Haziran 2005 – Şubat 2009 döneminde Çukurova Üniversitesi Medikososyal Merkez’de uzman hekim olarak görev yaptı. 2009-2012 yılları arasında Adana’da bir özel hastanede çalıştı. Halen Adana Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi’nde çalışmaktadır.

Eylül 2004’de Çukurova Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü de-ontoloji ve tıp tarihi doktora programına kaydoldu. Eylül 2006’da doktora yeterlilik sınavını vererek “Hulusi Behçet ve Behçet Hastalığı’nın Tıp Literatürüne Giriş Süreci” başlıklı doktora tezini hazırlayarak Temmuz 2009 da bilim doktoru ünvanını aldı. Evli ve iki çocuk annesidir.

ÖNSÖZ

Bir yandan ilkokul yıllarımdan beri tarih alanına ilgi ve merak duymam, diğer yandan eğitimime insan ve toplum bilimleri alanında devam etmeyi istemem Prof. Dr. İlter Uzel'in rehberliğinde deontoloji ve tıp tarihi doktorası yapmama yol açtı. Tıp tarihi çalışmalarım da daha çok ulusal dermatoloji tarihine ve özellikle Hulusi Behçet'in bilimsel yaşam öyküsüne yöneldim. Hulusi Behçet'i buluş sahibi bir hekim olarak tanımam, ilk kez Tıp Fakültesinin Dönem II amfi dersleri sırasında hocam Prof. Dr. Lütfullah Aksungur'un onun hakkında anlattıklarıyla olmuştu. Bütün sınıf kendi adıyla anılan hastalığı tanımlayarak dünya tıbbına katkı yapan bu değerli bilim insanının varlığıyla gururlanmıştık.

Behçet hastalığını ilk idrak edişim ise, deri ve zührevi hastalıklar alanında ihtisasa başladığım ilk günlerde klinikte yatan yirmili yaşlardaki Behçet Hastalığı tanısı almış olan erkek hasta ile gerçekleşti. Bu hasta meslek hayatım boyunca beni en çok etkileyen vakalardan biri olmuştur. Ağır göz bulguları nedeniyle gelecek planlarının belirsizliğinin, nişanlısı ve ailesiyle olan sorunlarının hala tüm canlılığı ile hafızamda duruyor olması herhalde benzer problemlerin benzer hastalarda hep yaşanıyor olması nedeniyle.

Hulusi Behçet ile ilgili bir tez yapabileceğimi ilk olarak doktora giriş sınavım sırasında jüri üyesi Prof. Dr. İlhan Tuncer dile getirdi. Önerisini dikkate alarak hazırladığım ve bu kitaba kaynaklık eden "Hulusi Behçet ve Behçet Hastalığının Tıp Literatürüne Giriş Süreci" başlıklı doktora tezinin iki ana amacından biri Behçet Hastalığının tıp tarihi sahnesindeki serüvenini değerlendirmek ve geleceğin tıbbında adının korunmasını sağlamak, diğeri Hulusi Behçet'in yaşamını incelemek ve kayda geçirmek oldu.

Başlarken böylesine ünlü bir bilim insanı ile ilgili bilgilere ulaşmanın öylesine zorlu ayrıntılı çalışma gerektirebileceğini kestirememiştim. Zorlu ve zahmetli veri toplama işi tamamlanıp sıra yorumlama ve akıcı tarzda yapılandırılmasına geldiğinde, sohbet tadında geçen görüşme seanslarıyla fahri tez danışmanım Doç. Dr. Selim Kadioğlu sabrı, yaratıcılığı ve sentez yeteneği ile destek ve yardımlarını esirgemedi.

Tez çalışmamın başlangıcından beri kitap olarak basımını sağlayarak, oluşturduğum bilgi birikimine kalıcılık kazandırmayı düşündüm.

Ancak tez ile bu kitap arasında, Behçet Hastalığı ile isim tartışmalarına katılarak bizzat Hulusi Behçet'in ifade etmiş olduğu tarihsel gerçekleri gündeme getirmek üzere bir makale hazırladım. Türkiye Klinikleri Tıp Etiği-Hukuku-Tarihi Dergisi'nde yayımlanan "Behçet Hastalığı ile İlgili İsim Tartışmaları" başlıklı bu makalede tezin ilgili bölümünün yanı sıra konuyla ilgili yeni yayınlardan da yararlandım [Satar G, Kadioğlu FG. Behçet Hastalığı ile İlgili İsim Tartışmaları. Türkiye Klinikleri J Med Ethics 2014; 22 (1): 23-32].

Tezimin ön ürünü olarak ortaya çıkan iki çalışmayı ise IX. ve X. Türk Tıp Tarihi kongrelerinde serbest bildiri olarak sundum. Bunlar biyografik bir çalışma olan "Bilim Adamı Kimliği ile Genel Olarak Kişilik İlişkisi Çerçevesinde Ord. Prof. Dr. Hulusi Behçet" ile Hulusi Behçet'in eğitimci yönünü irdeleyen "Hulusi Behçet'ten Bir Açılış Dersi"dir. İlki internet üzerinde önemli bir belge paylaşım ortamı olan Sanal Türk Dermatoloji Müzesi'nde (STDM) bulunmaktadır. Bir diğer ön ürün Hulusi Behçet'in Türkiye'de çağdaş patolojinin öncüsü olan hocası, Hamdi Suat Aknar'ın ardından kaleme aldığı nekrolojiden yola çıkarak yazılan "Hamdi Suat ve Hulusi Behçet: Tıp Tarihimizden Dokunaklı Bir Öğrenci-Hoca İlişkisi" başlıklı, Türk Patoloji Dergisi'nde yayımlanan, makaledir [Satar G, Kadioğlu S. Hamdi Suat-Hulusi Behçet: An Affective Trainee - Tutor Relationship from Turkish Medical History. Türk Patoloji Dergisi / Turkish Journal of Pathology 2011; 27(3): 181-184].

Önsözün bundan sonraki kısmında kitabın farklı bölümlerinde ayrıntılı olarak ele aldığım Hulusi Behçet'in bilimsel yaşam öyküsü ve Behçet Hastalığının tanımlanma-adlandırılma serüveni hakkında bir dizi bilgi notu aktararak ön bilgilendirme yapmak istiyorum.

Hulusi Behçet eğitimci ve seçkin bir insan olan babası dolayısıyla entelektüel bir çevrede yetişmiş, okula da küçük yaşta başlamış ve yaşından önce olgunlaşmıştır. İlköğretim yılları Osmanlı İmparatorluğu'nda, eğitim alanında ciddi atılımların ve değişimlerin yaşandığı bir döneme rastlamıştır. Bu değişimler Hulusi Behçet'in yetişmesine her bakımdan olumlu yönde yansımıştır. Birden fazla yabancı dilde okuyup yazabilmesi, araştırmaya ve incelemeye olan merakı, ayrıntıları gözden kaçırmaması ve engin sentez yeteneği, eğitim sistemine o dönemde yerleştirilmeye çalışılan çok yönlü ve sorgulayıcı kişi yetiştirme anlayışının sonucudur. Hulusi Behçet mesleğini küçük yaşta seçmiş, belli ki istemediği bir yaşam biçimine hiçbir zaman zorlanmamış, uzun süren savaş ve yokluk

yıllarına rağmen, muhtemelen ailesinin varlıklı olması dolayısıyla yoksulluk ve yoksunluk çekmemiş, bir ömür boyu bilgi ve bilim üretmekten ve bunu paylaşmaktan başka bir kaygısı olmamıştır. Bu bağlamda, zengin ve entelektüel bir ortamda yetişen Charles Darwin’i anımsatmaktadır.

Birinci paylaşım savaşının sonunda ve ertesinde uzmanlık derecesine sahip olduğu dermatoloji ve veneroloji alanında daha ileri eğitim alma, kendini yenileme, akademik olgunlaşma hevesiyle önce Budapeşte’de sonra Berlin’de kendi tabiriyle “fahri asistan” olarak bulunduğu dönem (1917- 1921). Hulusi Behçet’in mesleki başarısı açısından önem taşımaktadır. Yurda döndükten sonra da kendisini geliştirmesine olanak sağlayan bir çalışma ortamında bulunma şansını yakalamış; tüm bilgi birikimini ve deneyimlerini, adeta bir okul öğrencisi heyecanıyla onunla paylaşan Menahem Hodara ile bir dizi deneysel çalışma yapmıştır. Bu çalışmaların, onun uluslararası yayın ortamına integrasyonuna önemli katkısı olmuştur. Akademik yaşama geçişi üniversite reformu ile gerçekleşmiş olmakla birlikte, aslında daha önceden bilimsel açıdan olgunluk çağındadır. İyi bir klinisyen olmaktan başka, bilimsel çalışmalarında temel tıp bilimlerine hatta temel bilimlere dayanmış, multidisipliner projeler yürütmüştür.

İki büyük savaş arasında Avrupa’ da yapılan ilgi alanları ile bağlantılı tüm toplantılara katılmış ve çoğunda tebliğ sunmuştur. Yurt dışından meslektaşları ile yalnız akademik ortamlarda buluşmayıp onları çalıştıkları üniversite hastanelerinde, özel muayenehanelerinde hatta evlerinde bile ziyaret etmiş, her vesileyle bilgi paylaşımının yolunu açık tutmuştur. Hekimlikteki ilk yıllarından itibaren, mesleki derneklerin-cemiyetlerin içinde yer almış, bu kurumlarda mezuniyet sonrası eğitim programı çerçevesinde çalışmalar düzenlenmesine öncülük etmiştir. Vaka takdimleri, konferanslar, sunumlar içeren bilimsel toplantıların kimilerinden sonra düzenlenen ziyafetler dermatoloji camiasının sosyal hayatını oluşturmuştur.

Dermatoloji alanında bilimsel süreli yayımcıların öncülerinden olup, üniversite reformundan sonra yayın hayatına başlayan “Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi” dergisinin sahibi ve başmuharriridir. Dergi adeta “devrinin interneti” niteliği arz eden bir işleyişle bilimsel düzeyde yurt içi yurt dışı bağlantıyı sağlamış, son yayınları, derlemeleri içinde barındıran bir dermatoloji “veri tabanı” işlevi görmüştür.

Akademik çalışmaları ilk yıllarında çok çeşitlilik göstermekle birlikte, yaşamının son on yılında daha çok tanımladığı hastalık alanında olmuştur; Morbus Behçet'in bir dizi semptomun bir arada bulunuşundan öte spesifik bir hastalık olduğunu uluslararası platformda kabul ettirmek için çok çaba göstermiştir. Uzun yıllardır takip ettiği, Viyana'da da muayene edilip tanı konulamamış bir hastası ile klinik olarak ona benzeyen iki ayrı hastayı peş peşe görmesi hastalığı tanımlama sürecinin dönüm noktası olmuştur. Vakaları bütüncü bir bakış açısıyla değerlendirmiş, bu klinik durumun ayrı bir hastalık olduğu kanısına varmış ve bu konudaki ilk makalesini yazmıştır. Semptomların birlikteliği Hipokrat'tan beri bilinen bir klinik tablo olmakla birlikte, Hulusi Behçet tarafından bütünlleştirilmeden önce, tıp literatüründe tek başına bir hastalık olarak geçmemektedir. Adıyla anılan hastalığı tanımlaması, şansın hazırlığını yapmış olanların yüzüne gülmesi kuralına uygun olarak gerçekleşmiştir.

Hulusi Behçet 1937'den başlayarak bu klinik durumun başlı başına bir hastalık olarak kabul edilmesi için Almanca, Fransızca, İngilizce yayınlar yapmıştır. Her geçen gün artan hasta serisi, çeşitli batı ülkelerinden gelen bilimsel desteklerle, Cenevre'de 1947'de toplanan uluslararası dermatoloji kongresinde Prof. Mieschner'in teklifiyle hastalığa "Morbus Behçet" adı verilmiştir. Ne yazık ki ilerleyen zaman içinde bu süreç hiçe sayılmış, 1960'lı yıllardan itibaren kimi yazarlar hastalığın isminde değişiklik yapılması yönünde gayret sarf etmeye başlamışlardır. Kuşkusuz bu gayretkeşlik hem hastalığa ismi verilen kişinin hatırasına hem de bu ismi benimseyip kullanan bilim insanı kuşaklarına saygısızlık niteliği taşımaktadır.

Evrım düşüncesinin Darwin öncesine hatta Antik Yunan'dan da önceye dayanması, evrimi doğal seleksiyonun bir sonucu olarak açıklayan, Darwin'in önemini azaltmamakta; kuramın adlandırılmasında Darwin'inin yanına başka adlar eklenmesine yol açmamaktadır. Bu örnekten yola çıkarak bilimsel başarıların uzun bir zaman dilimine yayılarak ve farklı kişilerin farklı düzeylerdeki katkılarıyla gerçekleştiği; ancak adlandırılmaları bağlamında sürecin en kritik noktasında yer alan kişinin onurlandırıldığı saptamasını yapmak olanaklıdır.

Hulusi Behçet, Hipokrat'tan beri bilinen bir semptomlar kompleksi olmakla birlikte hiç bir şekilde temel kaynak kitaplara ayrı bir hastalık olarak geçmemiş bir klinik tablodan hareketle özel bir hastalık tanımlamış ve bu hastalığın tanınması konusunda çok emek harcamıştır. Tanım-

lanma ve tanınma sürecine katkısı onunkinin yanında ihmal edilebilir olan kişileri, hastalığın adlandırılmasında onun eşiti saymak bir yandan kadir bilmezliğin diğer yandan ayrımcı ve çıkarıcı yaklaşımla gerçekleri saptırmanın açık bir örneğidir.

Hulusi Behçet'in hak ederek kazandığı hastalığın isim babası olma onurunu kaybetmemesini, hastalığın tarihçesindeki yerini ve önemini korumasını, hastalığın tıp literatüründe 1947'de adlandırıldığı şekliyle yer almaya devam etmesini sağlama konusunda Türk bilim insanlarına özellikle de tıp tarihi çalışmacılarına ve Behçet Hastalığı'nın farklı yönleriyle ilgilenen klinik dalların akademik kariyer yapan uzmanlarına önemli görev düşmektedir. Bu konuda olumlu bir yaklaşım örneği nispeten genç bir uzmanlık alanı olan Romatoloji'de Prof. Dr. Hasan Yazıcı tarafından gerçekleştirilmiştir. Yazıcı Hulusi Behçet'in genç nesiller tarafından tanınmasını sağlamak üzere 1937'de Almanca yayımladığı makalenin tam metin İngilizce çevirisinin alanının saygın bir dergisinde yer almasını sağlamıştır [Behçet H. On relapsing, aphthous ulcers of the mouth, eye and genitalia caused by a virus. Translated by Matteson EL. Clin Exp Rheum 2010; 28 (Supp.60): 2-5].

Bir yandan Hulusi Behçet'in anısını yüceltmek, Behçet Hastalığı'nın ismini korumasını sağlamak için çaba gösteren herkese diğer yandan tezimi ve bu kitabı yazmama katkı sağlayanlara, destek olanlara yürekten teşekkür ediyorum saygılarımı sunuyorum.

İÇİNDEKİLER

Önsöz	v
Giriş	1
Hulusi Behçet'in Yaşadığı Dönemde Dünya ve Türkiye Tarihinden Notlar	1
Hulusi Behçet'in Yaşadığı Dönemde Dünya ve Türkiye Tıp Tarihinden Notlar	4
Kitap Hakkında Ön bilgiler	6
HULUSİ BEHÇET	7
Yaşam Öyküsünden Satırbaşları	7
Mesleki ve Bilimsel Kişiliği	15
Özel İlgi Duyduğu Mesleki Konular	18
Dermatoparazitoloji	19
Arpa Uyuzları	19
"Wright" Çıbanı	20
Frengi	23
Üzerinde Çalışma Yaptığı Diğer Konular	26
Uzmanlık Derneği ve Dergisi Çalışmaları	28
Ulusal Uzmanlık Derneği	28
Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi	33
Uluslararası Kongre Katılımları,	
Münferit Temaslar, Onur Üyelikleri	36
Uluslararası Kongre Katılımları	37
Bilimsel Ziyaretleri ve Ziyaretçileri	40
Ödülleri ve Onur Üyelikleri	42
Eğitim Çalışmaları	43
Anekdotalar	46
Paramedikal İlgi Alanları	52
Dil Duyarlılığı	52
Tıp Tarihi Merakı	54
Nekroloji Yazarlığı	56
Hulusi Behçet'in Ardından Yazılanlar-Yapılanlar	59
BEHÇET HASTALIĞI	61
Günümüzde Behçet Hastalığı	62
Behçet Hastalığının Tanılanma-Tanıtilma- Adlandırılma Süreci	64

Hulusi Behçet'in Üç Vakası ve Yeni Bir Hastalık Kuşkusu	65
Yeni Hastalığın Uluslararası Ölçekte Tanıtımı	68
Hastalığın Kabul Görmesi ve Adlandırılması	78
Hastalığın Adı Konusundaki Güncel Tartışmalar	82
Son Söz	88
Ekler	93
EK 1: Hulusi Behçet'in Kronolojik Biyografisi	93
EK 2: Hulusi Behçet'in Bibliyografisi	95
EK 3: 1930-1949 Döneminde Yapılan Behçet Hastalığıyla İlgili Yayınlar	109
EK 4: Hulusi Behçet'in "Deri ve Frengi Hekimliği" Başlıklı Açılış Dersi	111
EK 5: Hulusi Behçet'in "Frenginin Mutetabbibler ve Şarlatanlar Tarafından Tedavisi" Başlıklı Yazısı	125
EK 6: Hulusi Behçet Albümü	133
Kaynaklar.....	167

KAYNAKLAR

1. Théma Larousse Tematik Ansiklopedi. Cilt I, İnsan ve Tarih. İstanbul: Miliyet Yayınları, **1993-1994**.
2. **William HM.** *Dünya Tarihi*. 9. Baskı, Ankara: İmge Kitabevi, **2004**.
3. **Akşin S.** *Kısa Türkiye Tarihi*. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, **2007**.
4. **Özata M.** *Atatürk Bilim ve Üniversite*. 2.Basım, Ankara: Tübitak Yayınları, **2007**.
5. **Widmann H.** *Atatürk ve Üniversite Reformu*. İstanbul: Kabalcı Yayınevi, **2000**.
6. **Garrison FH.** *An Introduction to the History of Medicine*. 4th Edition; Philadelphia and London: W.B. Saunders Co, **1929**.
7. **Morton LT, Moore RJ.** *A Chronology of Medicine and Related Sciences*. 1997.
8. **Işıl Ülman Y,** Türkiye’de 19. ve 20. Yüzyıllarda Tıp Tarihinin Ana Hatları (1827-1923). Sarı N ve ark. *Tıp Tarihi Tıp Etiği Ders Kitabı*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Yayınları, **2007**: 174-186.
9. **Kadioğlu S.** *Türkiye’de Cerrahi Devrim*. Ankara: Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü doktora tezi, **1997**
10. **Yıldırım G, Kadioğlu S, Uzel İ.** Galip Ata Ataç’ın “Tıp Fakültesi” kitabında Yer Alan Osmanlı Dönemi Tıp Eğitimi Tarihçesi Bilgileri. *Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi* **2007**; 29 (4): 185-191. Erişim: (<http://www.cumhuriyet.edu.tr/edergi/makale/1679.pdf>). Erişim tarihi: 20.05. 2009.
11. Erişim: (<http://www.gencau.com/forum/serbest-kursu/iste-tarihimize-yonveren-kadınlar-t50407.0.html>). Erişim tarihi: 28.04.2009
12. **Özaydın Z.** Cumhuriyet Dönemi Tıbbı. Sarı N ve ark. *Tıp Tarihi Tıp Etiği Ders Kitabı*. İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Yayınları, İstanbul: **2007**: 187-211.
13. İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Deontoloji ve Tıp Tarihi Anabilim Dalı Arşivi Hulusi Behçet Dosyası.
14. **Hatemi H, Altıntaş A.** Türk Tıp Eğitiminin Önemli Adımları. İstanbul: CSA Global Publishing, **2006**.
15. **Saylan T.** Life Story of Dr Hulusi Behçet. *Yonsei Medical Journal* **1997**; 38(6): 327-332. Erişim: (<http://www.hulusibehcet.net/behcet.htm>). Erişim Tarihi: 30.03.2006.
16. **Tüzün Y.** Hulusi Behçet MD February 20, 1889 to March 8, 1948. *Clinics in Dermatology* **2006**; (24): 548-550.
17. **Satar G, Kadioğlu S.** Bilim Adamı Kimliği ile Genel Olarak Kişilik İlişkisi Çerçevesinde Ord Prof Dr Hulusi Behçet. Kahya E ve ark. *IX. Türk Tıp Tarihi Kongresi Bildirileri*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım, **2006**: 408- 411.
18. **Satar G, Kilimcioglu E, Kadioğlu S.** Hulus Behçet’ten Bir Açılış Dersi. De-

- mirhan Erdemir A ve ark. *I. Uluslararası Türk Tıp Tarihi Kongresi 10. Ulusal Türk Tıp Tarihi Kongresi. Bildiri Kitabı*. Konya: **2008**: 768-782.
- 19. Behçet H.** Açış dersi: Deri ve Frengi Hekimliği. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi 1934*; 1: 3-16.
- 20. Behçet H.** Açış Dersi. Memişoğlu HR. *III. Ulusal Behçet Hastalığı Kongresi: 29-30 Kasım 1991*. Adana: Çukurova Üniversitesi Matbaası, **1991**.
- 21. Behçet H.** Deri Frengi. *İstanbul Üniversitesi Açılış Dersleri 1933-1934 ve 1934-1935*. İstanbul: Ahmed İhsan Basım Evi, **1935**: 47-64.
- 22. Köşlü A.** Dr Eşref Ruşen Üneydin (Prof Dr Necmettin Gürhan tarafından verilen notlardan). *Sanal Ortamda Türk Dermatoloji Müzesi-1*. [CD-ROM] **2002**.
- 23. Bilge R, Tosun S:** İdara, Mudara, Dubara 1941. Haydarpaşa Askeri Hastanesi'nin dördüncü tıbbi müsameresi münasebetiyle. (*Askeri Sıhhiye Mecmuası 1941*; 35: 113). Köşlü A. *Sanal Ortamda Türk Dermatoloji Müzesi-1*. [CD-ROM] **2002**.
- 24. Şeyhülettıba Dr Talat Çamlı.** (*Şeyhültıba, 50 sene ve daha fazla tababet hayatı yaşayan hekimlerimizin jübilesi*. Şevket Ünal Matbaası. İstanbul **1964**. Türk Hekimleri Dostluk ve Yardım Cemiyeti Yayını). Köşlü A. *Ordinaryüs Profesör Dr Hulusi Behçet*. [CD-ROM] **2008**.
- 25. Turgut K.** Tanınmış Türk Dermatologları: Prof Dr Talat Çamlı. *Deri Hastalıkları ve Frengi Arşivi 1963*; 1(1): 4.
- 26.** Erişim: (<http://www.ttb.org.tr/eweb/asi>). Erişim Tarihi: 30.03.2006.
- 27. Behçet H.** *Haleb ve Şark Çıbanlarının Diyatermi ile Tedavisi*. Dersaadet: ikinci tab, Kader Matbaası, **1925**.
- 28. Behçet H.** Hamdi Hoca. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi 1936*; 3 (13-14): 1155-1156.
- 29.** Hamdi Suad Aknar. Erişim: (<http://turkkanser.org.tr/news.php?id=54>). Erişim Tarihi: 08.10.2008.
- 30. Unat E K.** Menahem Hodara. (*İstanbul Seririyatı 1926*; 8 (4): 319 – 322). Köşlü A. *Ord Prof Dr Hulusi Behçet*. [CD-ROM] **2008**.
- 31. Unat EK.** Doktor Menahem Hodara'nın dermatoloji tarihimizdeki yeri. (*Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi 1971*; 7 (20): 1- 17). Köşlü A. *Ordinaryüs Profesör Dr Hulusi Behçet*. [CD-ROM] **2008**.
- 32. Behçet H.** Muhterem Hocam Menahem Hodara. (*İstanbul Seririyatı 1926*; 8 (4): 319-322). Köşlü A. *Ordinaryüs Profesör Dr Hulusi Behçet*. [CD-ROM] **2008**.
- 33. Bahadır O.** Doktor Menahem Hodara. *Cumhuriyet Bilim ve Teknoloji Dergisi 2007*; 1072:11.
- 34. Behçet H, Hodara M** Experimentelle histologischche Untersuchungen über die Wirkung des Sublimats auf die normale Haut. *Der. Wschr 1921*; 73 (42): 1100-1104.
- 35. Behçet H, Hodara M.** Histologische Untersuchungen Von Porokeratosis Mibelli. *Derm Wschr 1923*; 75 (40).

36. **Behçet H, Hodara M. Süreyya.** Histologösche Untersuchung un Experimentelle Studie Über Pathogeneseiner Durch Gerstenpollen Hervongerufenen Juckenden Erythematös-Vesikulösen Hauterkrankung. *Derm Wschr* **1923**; 76(10): 209-215.
37. **Behçet H, Hodara M** Histologische Untersuchung Der Epidermolysis Bullosa (Köbner). *Der Wschr* **1924**; 77 (44): 1289-1290.
38. **Derman E, Yalkın İ.** *Modern Frengi Tedavisi ve İlaçları.* (İstanbul: Pulhan Matbaası, **1947**: 27). Köşlü A. *Sanal Ortamda Türk Dermatoloji Müzesi-1.* [CD-ROM] **2002**
39. **Zoubolis CC, Keitel W.** A Historical Review of Early descriptions of Adamantiades-Behçet's disease. *Investigative Dermatology* **2002**; 119 (1): 200-205.
40. **Yalçın E.** Avrupa'nın En Eski Tıp Kurumlarından Biri: Charité. *Asklepios Tıp Kültürü Dergisi*, **2004**; 04: 8-15.
41. **Noguchi H.** A Method for the Pure Cultivation of Pathogenic Treponema Pallidum (Spirochaeta Pallida). Erişim: ([http:// www.jem.org](http://www.jem.org)). Erişim Tarihi: 11.10.2007.
42. **Kolmer JA.** Concerning Agglutinins for Treponema Pallidum. Erişim: ([http:// www.jem.org](http://www.jem.org)). Erişim Tarihi: 11.10.2007.
43. **Noguchi H, Akatsu S.** Immunological Studies on Pure Cultures of Various Spirochetes. Erişim: (<http://www.jem.org>). Erişim Tarihi: 11.10.2007.
44. **Noguchi H.** Venereal Spirochetosis in American Rabbits. Erişim: ([http:// www.jem.org](http://www.jem.org)). Erişim Tarihi: 11.10.2007.
45. Erişim: (<http://www.itf.istanbul.edu.tr/dermatoloji/gulhane.htm>). Erişim tarihi: 29.04 2009.
46. **Behçet H.** Prof E von Düring. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* **1934**; 1 (2) : 205-209
47. **Köşlü A.** Prof Dr Ernest von Düring. *Dermatose*, **2003**; 2(1): 9.
48. **Köşlü A.** Prof Dr Ernest von Düring. *Yurdumuza Gelen Yabancı Dermatoloji Uzmanları.* [CD-ROM] **2005.**
49. **Yemni O:** Ordinaryüs Profesör Dr Hulusi Behçet. *Deri Hastalıkları ve Frengi Arşivi* **1964**; 1 (2) : 58- 59.
50. **Erdem F.** (*Türk Hekimleri Biyografisi.* İstanbul: Çituri Biraderler Basımevi, **1948**). Köşlü A. *Ordinaryus Prof Dr Hulusi Behçet (1889-1948)* [CD-ROM] **2008.**
51. **Atasoy O:** Dünya tıp tarihine geçen tek Türk doktoru: Hulusi Behçet. (*Milîyet Gazetesi.* 16 Ocak **1983**). Köşlü A. *Sanal Ortamda Türk Dermatoloji Müzesi.* [CD- ROM] **2007.** *Ordinaryus Prof Dr Hulusi Behçet (1889-1948).* [CD-ROM] **2008.**
52. **Köşlü A:** *Türk Deri Hastalıkları ve Frengi Bibliyografyası.* İstanbul: Hilal Matbaası, **1967.**
53. Erişim: (<http://www.hulusibehcet.net/behcet.htm>) Erişim Tarihi: 30.03.2006.

54. **Tat L.** Hocam Hulusi Behçet. Memişoğlu HR. *III. Ulusal Behçet Hastalığı Kongresi 29-30 Kasım 1991*. Adana: Çukurova Üniversitesi Matbaası, 1991.
55. **Nemlioğlu F.** Hocam Hulusi Behçet, Memişoğlu HR. *III. Ulusal Behçet Hastalığı Kongresi 29-30 Kasım 1991*. Adana: Çukurova Üniversitesi Matbaası, 1991.
56. **Murat A.** Hulusi Behçet. *Tıp Etiği, Hukuku, Tarihi Dermatoloji özel sayısı*. 2002; 10: 115.
57. **Kırbakan TZ.** Tarık Ziya Kırbakan'dan. Köşlü A. *Ordinaryus Prof Dr Hulusi Behçet (1889-1948)*. [CD-ROM] 2008
58. **Köşlü A.** *Ordinaryus Prof Dr Hulusi Behçet (1889-1948)*. [CD-ROM] 2008
59. **Deri ve Frengi Kliniği Ailesi.** Sayın hocamız ve mecmuamızın kurucusu Ord Prof .Dr Hulusi Behçet'in hayatı.. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* 1948; 14: 77-79.
60. **Behçet H, Ottenstein B, Lion K, Dessauer F.** İncir Dermatitleri Hakkında. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* 1937; 4 (23-24): 1471-1482.
61. **Behçet H, Ottenstein B, Lion K, Dessauer F.** İncir Dermatitleri Hakkında. II. Kısım. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* 1938; 5 (25-26): 1543-1551 .
62. **Sağlar E:** *Yaşam Öykülerim. veya Bana Göre Ben ve Çevrem.* (İstanbul: Güryay Matbaacılık, 1976: 8) Köşlü A. *Ordinaryus Prof Dr Hulusi Behçet (1889-1948)*. [CD-ROM] 2008.
63. **Behçet H.** Dermatolojide Zemin, İrsiyet, İstidat, Fartı Hassasiyet, Anafilaksi Allerji, İdiyosenkrasi, Cildin Şahsiyeti ve Roller. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* 1934; 1 (2): 86 -106.
64. **Behçet H.** Communication faite sur leishmanioses cutanées au congré internationale d'hygiène méditeranéenne 932 Aoû – Marseille (Akdeniz beynelmilel hıfzıssıhha kongresine verilen rapordur). *Cilt layşmanyozları münasebetiyle. Pratik Doktor* 1933; (1-2).
65. **Behçet H.** Deux points importants et négligés dans le tableau clinique des boutons de Wright. *Bul Soc Fra Derm* 1934; (1) : 97. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* 1934; 1 (1): 75-79.
66. **Behçet H.** Wright çıbanları seririyatında ihmal edilmiş iki mühim nokta. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* 1934; 1 (1): 18-22.
67. **Montpellier.** A propos du procés verbal de la seance du II Janvier 934 (Ocak 1934 toplantısı münasebetiyle). *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* 1935; 2(9-10): 774-775.
68. **Behçet H.** A propos de la note de M. Le professeur agragé Montpellier (Prof Agreje Montpellier'in yazısı münasebetiyle). *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* 1934; 2 (9-10): 775.
69. **Behçet H.** Anadolu'da Şark Çıbanları Yayınımız Münasebetiyle, Profesör Marchionini'ye (Ankara). *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* 1943; 10(59-60): 2779-2813.

70. **Behçet H.** Wright Çıbanları Hakkında. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* **1935**; 2 (11-12): 825-836.
71. **Osman N.** Otokton Olması Muhtemel bir Şark Çıbanı ve Histolojik Etüdü. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* **1937**; 4 (20): 1388-1371.
72. **Marchionini A, Turgut K.** Orta Anadolu'da görülen Şark Çıbanlarının İnitişarı, Patojenisi, Klinik ve Tedavisi Hakkında. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* **1943**; 11(63-66): 2863-2872.
73. **Behçet H.** Über rezidivierende, Aphthöse, durch Ein Virus verursachte Geschwüre am Mund, am Auge und an den Genitalien. *Derm Wschr* **1937**; 105(36): 1152-1157.
74. **Behçet H.** Ağız ve Tenasül Uzunlarında Husule Gelen Aftöz Tegayyürlere Aynı Zamanda Görünen Virutik Olması Muhtemel Teşevvüşler Üzerine Mülahazalar ve Mihraki İntan Hakkında Şüpheler. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* **1937**; 4 (20): 1369 – 1378.
75. **Goldsmith B.** *Madam Curie, Saplantılı Deha.* İstanbul: Remzi Kitabevi, **2007.**
76. **Behçet H, Ottenstein B, Toksoy G, Eser S.** Pemfigusun Etyoloji Meselesine dair Hayvanlarda Tecrübî Araştırmalar. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* **1942**; 9 (51-52): 2584-2593.
77. **Behçet H.** Sur L'Origine des Dermatose Céréale. [*Ann de Derm* **1923**; 6 (8)]. Köşlü A. *Ordinaryüs Profesör Dr Hulusi Behçet.* [CD-ROM] **2008.**
78. **Behçet H, Hodara M. Süreyya.** Examin et étude Experimentale sur la Pathogenie de la Dermatose Prurigineuse Eryhémato-Vesiculeuse, Produite Par Des Poussières d'orge et Diverses Autres Céréales. (*Gaz Med Or* **1923**; 68 (8): 478 – 495). Köşlü A. *Ordinaryüs Profesör Dr Hulusi Behçet.* [CD-ROM] **2008.**
79. **Behçet H, Hodara M, Süreyya.** Arpa ve hububatı saire tozlarından mütevellid ihmirarı hüveysali indifaati cildiye-i hakkaviyenin menşei hakkında tetkikatı tecrübeyiye ve muayenatı nesciye. *Istanbul Seririyatı*, **1923**; 3 (9): 243-248. [*Darülfünun Tıp Fakültesi Mecmuası* **1923**; 5(1-2): 52-58]. Köşlü A. *Ordinaryüs Profesör Dr Hulusi Behçet.* [CD-ROM] **2008.**
80. **Behçet H. Hodara M.** Mutegayyır arpalardan mütevellid ihmirarı indifaat-ı cildiyei hüveysalinin tekvini marazisi hakkında tetkikat. [*Istanbul Seririyatı*, **1922**; 2 (4): 90-94]. Köşlü A. *Ordinaryüs Profesör Dr Hulusi Behçet.* [CD-ROM] **2008.**
81. Doktor Muallim **Hulusi Behçet** (Emraz-ı Cildiye ve Efrenciye Hastanesi Ser-tabibi), Doktor Muallim **M Süreyya** (Ziraat Vekaleti Müsteşarı). Arpa Kaşıntı-larının Amil-i Marazisi Hakkında Tedkikat. (İstanbul: Kader Matbaası, **1924**). Köşlü A. *Sanal Ortamda Türk Dermatoloji Müzesi-I.* [CD-ROM] **2002.**
82. **Behçet H, Hodara M, Süreyya.** *Memleketimizde Arpa Uyuşmalarının Menşei Hakkında Etüdlr.* (İstanbul: Monografi, 58 sayfa, **1927**). Köşlü A. *Ordinaryüs Profesör Dr Hulusi Behçet.* [CD-ROM] **2008.**
83. **Abimelek R.** Cilt Layşmanyozları Hakkındaki Münakaşa Münasebeti ile. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi*, **1934**; 1: 283-284.

84. **Behçet H.** Halep Çıbanı. Osman M: Sıhhat Almanakı. Kader Matbaası. İstanbul **1933**: 458-462. Köşlü A. *Ordinaryüs Profesör Dr Hulusi Behçet*. [CD- ROM] **2008**.
85. **Behçet H.** Meslekdaşların Dikkat Nazarlarına. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* **1943**; 10(55-56): 2705-2706.
86. **Uzun S et al.** The "tin- tack" Sign Cutaneous Leishmaniasis. *J Am Acad Dermatol* **2002**; 46: e8.
87. **Behçet H.** Frenginin Başlangıcı ve Geçirdiği Devirler. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* **1934**; 1(1): 23-27.
88. Frenginin Tarihi. Cumhuriyet Gazetesi, 20.03.**1936**.
89. Frengi Tedavi Talimatnamesi. **1925**. Köşlü A. *Sanal Ortamda Türk Dermatoloji Müzesi-1*. [CD-ROM] **2002**.
90. **Behçet H.** Hulusi Behçet'in Frengi Dersleri. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* **1936**; 3(17): 1270.
91. **Behçet H.** Frengi Dersleri. Akşam matbaası İstanbul **1936**. Köşlü A. *Ordinaryüs Profesör Dr Hulusi Behçet*. [CD-ROM] **2008**.
92. **Yıldırım C.** Dünyaca Ün Salan Türk Tıp Büyük Doktorlarından, Ordinaryüs Profesör Dr Hulusi Behçet. *Türkiye Hastane Tıp Dergisi* **1991**; 2; 73-77.
93. **Behçet H.** *Klinikte ve Pratikte Frengi Teşhisi ve Benzeri Deri Hastalıkları*. İstanbul: Kenan Basımevi, **1940**.
94. **Behçet H.** İncir Dermatitleri Hakkında. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* **1934**; 1: 300-302.
95. Deri ve Zührevi Hastalıklar Cemiyeti nizamnamesi. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* **1937**; 4(23-24): 1513-1517.
96. **Behçet H.** Prof Hüseyinzade Ali Turan. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* **1939**; (35-36): 2181.
97. **Bayat AH.** Hüseyinzade Ali Bey. Ankara: **1998**.
98. **Köşlü A.** Hüseyinzade Ali Turan (1864-1940). *Dermatose* **2003**; (3): 144.
99. **Turgut K.** Ali Rıza Atasoy. *Deri Hastalıkları ve Frengi Arşivi* **1965**; 2(3): 126-128.
100. **Sargın C.** Tanınmış Türk Dermatologları. Profesör Doktor Hasan Reşat Sığındım. *Deri Hastalıkları ve Frengi Arşivi* **1964**; 1(3): 114.
101. **Köşlü A.** Profesör Doktor Hasan Reşat Sığındım (1884-1971). *Dermatose*, **2003**; 4: 201
102. **Köşlü A.** Nuri Osman Eren. *Sanal Ortamda Türk Dermatoloji Müzesi-1*. [CD-ROM] **2002**.
103. **Behçet H.** Dr Nuri Osman Eren. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* **1941**; 8(46): 2433- 2434.
104. **Köşlü A.** *Sanal Ortamda Türk Dermatoloji Müzesi-1*. [CD- ROM] **2002**.
105. **Behçet H.** Cilt ve Zührevi hastalıklar cem'iyeti senelik kongresi. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* **1934**; 1(1): 66- 72.

106. Erişim: http://www.turkderm.org.tr/yayinlar_tarihce.asp?plng=tur. Erişim tarihi: 11.05.2005.
107. Erişim: (<http://www.medline.rehberi.gen.tr/excrepta/excreptadx.html>). Erişim tarihi: 11.05.2005.
108. İstanbul Türk Deri ve Frengi Cemiyeti 34-35 mesaisi. **1935**, *Deri hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* **1935**; 2(7): 562-564.
109. **Behçet H.** Deri ve Zührevi Hastalıklar Cemiyeti 934- 935 Umumi Kongre Halindeki İçtima. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* **1934**; 1(5-6): 484.
110. **Köşlü A.** *Ordinaryus Prof Dr Cevat Kerim İncedayı (1894-1971)*. [CD-ROM] **2002**.
111. Türk Deri ve Zührevi Hastalıklar Cemiyetine Fahri Üye Seçilen Yabancı Bilim Adamları. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* **1934**; 1(1): 74.
112. **Behçet H.** Sabouraud. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* **1938**; 5(25-26): 1647- 1846.
113. **Behçet H.** Paul Ravaut. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* **1934**; 1(5-6): 495-500.
114. **Behçet H.** Prof Beron. *Deri Hastalıkları Frengi Kliniği Arşivi* **1936**; 3(16): 1267-1269.
115. Uluslararası Dermatoloji Liginde Davet. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* **1935**; 2(11-12): 1021.
116. **Behçet H, Kerim C.** Başlangıç ve Önsözümüz. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* **1934**; 1: 1-2.
117. **Behçet H.** Teşekkür. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* **1934**; 1(2): 209.
118. Milli Fransız Zührevi Hastalıklarla Mücadele "ligue"inin çalışma raporu. *Deri hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* **1935**; 2(7): 556-558.
119. Erişim: (http://en.wikipedia.org/wiki/Henri_Gougerot). Erişim tarihi: 29.10.2008
120. Dokuzuncu Uluslararası Dermatoloji ve Sifilografi Kongresi geçici programı. *Deri hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* **1935**; 2(7): 646-663.
121. *Deri hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* **1935**; 2(7): 564-568.
122. **Babaoğlu A.** Psikiyatri Tarihi. İstanbul: Okuyan Us Yayınları, II. Baskı, **2002**: 206- 208.
123. Erişim: (http://www.cerebromente.org.br/n04/historia/jauregg_i.htm). Erişim tarihi 05.06.2008.
124. **Behçet H.** Chancre mou ve ihtilatu tedavisinde kullanılan Demelcos ateş tedavisi, spesifik midir? *Deri hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* **1937**; 4(21-22): 1502.
125. I. Uluslararası Piretototerapi (Ateş Tedavisi) Kongresinde yapılmış tebliğler, Dr Saim Suner'in çevirisiyle. *Deri hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* **1938**; 5(28): 1786-1795.
126. Erişim: (<http://www.hulusibehcet.net/kopenhag.htm>). Erişim tarihi: 30.03.2006.
127. Uluslararası Asri tedris komitesi kararları. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* **1936**; 3(13-14): 1109-1111.

128. **Gougerot H.** Türk Doktorlarına Selamlar. [*Bulletin de la Societ  Française de Dermatologie et Syphilographie No 4, Avril 1931*. Sıhhiye Mecmuası 1931; 7(49-51): 261-262]. Köşlü A. *Sanal Ortamda Türk Dermatoloji Müzesi-1*. [CD-ROM] 2002.
129. **Schmith E.** To Paul Linser on his 90th Birthday. *Dermatol Wochenschr* 1961; 8(86): 1735-6.
130. **Schneider W.** In Memoriam Paul Linser. *Dermatol Wochenschr* 1963; 16(148): 533-5.
131. *Deri hastalıkları ve Frengi KliĐi Arşivi* 1935; 2(7): 560- 562.
132. **Linser P.** Asr  Türkiye ve tababet. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* 1936; 2(9-10): 801-803.
133. Erişim: ([http://books.google.com.tr/books?id=bwbCVCFPNI4C&pg=PA120&lpq=PA120&dq=?+Maurice+Favre"+dermatologist&source=web&ots=yHAOXkSzZn&sig=wO-coLUIWdrFO_BXiYs_n0BkqV0&hl=tr&sa=X&oi=book_result&resnum=5&ct=result#PPA121,M1](http://books.google.com.tr/books?id=bwbCVCFPNI4C&pg=PA120&lpq=PA120&dq=?+Maurice+Favre)). Erişim tarihi: 10.10.2008.
134. **Bahadır O.** Genç Cumhuriyet Bilimsel Araştırmacılığının Ana Eksenini Klinik Tıp. *Cumhuriyet Bilim ve Teknoloji Dergisi*, 2007; 1080: 15.
135. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* 1934; 1(1): 73.
136. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* 1935; 2(11-12): 1028.
137. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* 1937; 4 (19-20): 1414.
138. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* 1939; 6(33-34): 2116.
139. **İncedayı CK.** Hulusi Behçet'in ideali, Cerrahpaşa Dermatoloji KliniĐinin açılışı münasebetiyle. *Cerrahpaşa Tıp Bülteni* 1967; 1: 64-69. Köşlü A. *Ordinaryüs Profesör Dr Hulusi Behçet*. [CD-ROM] 2008.
140. **Baskan S.**  lkemizde alıřan Dr Oberndorfer'a Dünya'dan  vg . *Cumhuriyet Bilim ve Teknoloji Dergisi* 2007; 1078: 19-20.
141. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* 1935; 2(7): 568.
142. **Köşlü A.** *Yurdumuza Gelen Yabancı Dermatoloji Uzmanları*. [CD-ROM] 2005.
143. **Turgut K.** Tanınmış Dermatologlar; Ord Prof Dr Alfred Marchionini. (*Deri Hastalıkları Frengi Arşivi* 1967; 4: 702-706). Köşlü A. *Sanal Ortamda Türk Dermatoloji Müzesi-1*. [CD-ROM] 2002.
144. **Köşlü A.** Ord Prof Dr Alfred Marchionini; Ankara'da bir Alman dermatolog. *Yurdumuza Gelen Yabancı Dermatoloji Uzmanları*. [CD-ROM] 2005.
145. **Behçet H.** Prof Dr Marchionini. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* 1937; 4(19): 1520.
146. **Behçet H.** Ankara'da Dermatologlar toplantısı. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* 1939; 6(31): 1975.
147. **Efe S.** Yeni Tıp Tarihi Araştırmaları. 2- 3 İstanbul 1996/ 1997. Erişim: (<http://www.itf.istanbul.edu.tr/dermatoloji/gurabatar.htm>). Erişim tarihi: 07.03.2009.
148. **Efe S.** *Hekimlikte 46 Yıl; Anılar*. (İstanbul: Uycan Yayınları. 1995: 76). Köşlü A. *Ordinaryüs Profesör Dr Hulusi Behçet*. [CD- ROM] 2008.

149. İlyasoğlu E. *Bülent Tarcan; Bir Hekimin Senfonik Öyküsü*. İstanbul: Dünya Kitapları/Müzik kitaplığı "Globus" Dünya Basınevi, 2006: 94-96.
150. Behçet H. Dermatolog ve Sifilograf Arkadaşlarımıza. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* 1937; 4(19): 1356.
151. Türe Fatma D. Aykut Kazancıgil ile Çeviri, Tıp Tarihi, Anılar üzerine söyleşi. *Asklepios Tıp Kültürü Dergisi*, 2004; (4): 38- 49.
152. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* 1934; 1(2): 106.
153. Behçet H. İtzar. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* 1934; 1(2): 80.
154. Köşlü A. Türkçe Deri Hastalıkları ve Frengi Terimleri. (Unat EK. *Türkçe Tıp Terimleri Toplantısı*. İstanbul: Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Yayınları, 1981: 113-117). Köşlü A. *Sanal Ortamda Türk Dermatoloji Müzesi-1*. [CD- ROM] 2004.
155. Behçet H. Frenginin mütetabbibler ve şarlatanlar tarafından tedavisi. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* 1934; 1(1): 59-65.
156. Behçet H. J Jadasshon. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* 1936; 3(13-14): 1156.
157. Behçet H. Prof Dr Gjorgievic. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* 1935; 2(8): 670.
158. Arban AT. Prof Dr Hulusi Behçet Hatıra Pulunun Hikayesi. *Dirim*.
159. Arban AT. The 1980 Dr Hulusi Behçet Commemorative Stamp of Turkey. *Medical Bulletin* 1982; 39(7): 29.
160. Köşlü A. Filatelist Yüce Gezmen'in verdiği bilgilere göre. *Ordinaryus Prof Dr Hulusi Behçet 1889-1948*. [CD-ROM] 2008.
161. Loevy HT, Kowitz A. Health Science on Stamps. *The Journal of the American Dental Association* 1981; 102: 200.
162. Kyle A. R., Shampo M. A. Health Science on Stamps. *The Journal of the American Medical Association*, 1982; 247: 14.
163. Zu Ehren von Hulusi Behçet. *Deutsches Arzteblatt* 1981; 12(11): 487.
164. Erez S. Prof Dr Hulusi Behçet Kitaplığı. (*Güneş Gazetesi*. 13.10.1982) Köşlü A. *Sanal Ortamda Türk Dermatoloji Müzesi-1*. [CD-ROM] 2002.
165. Erişim: (<http://rarediseases.about.com/b/2006/09/20/12th-international-conference-on-behcets-disease.htm>). Erişim tarihi: 07.03.2009.
166. Erişim: (<http://www.behcets.org.uk/news/internationalconference.htm>). Erişim tarihi: 07.03.2009
167. Erişim: (<http://www.mrcophth.com/ophthalmologyonstamps/famousophthalmologists2/a.html>). Erişim tarihi: 07.03.2009.
168. Erişim: (<http://www.tunisia-stamps.tn/english/1986/f1272.htm>). Erişim tarihi: 07.03.2009
169. Yazıcı H. Hulusi Behçet Yağmacı Değildi. *Cumhuriyet Bilim Teknik Dergisi* 2 Ocak 1993.
170. *Aktüel Tıp Dergisi Behçet Hastalığı Özel Sayısı*. 1997; 2 (2).
171. Erişim: (<http://www.behcets.com/site/pp.asp?c=bhJIJSOCJrH&b=902049>). Erişim tarihi: 07.03.2009

172. **Alpsoy E.** Behçet Hastalığında Tedavi. *Türk Dermatoloji Dergisi* **2007**; 1(1): Erişim: (<http://www.turkdermatolojidergisi.com>). Erişim tarihi: 27.02.2008.
173. **Behçet H.** Trisymptomes Complex, veya Syndrom yahut Morbus Behçet Nasıl Tesbit Edilmiştir. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* **1942**; 9(53-54): 2663-2673.
174. **Gözcü N.** Virüs İntanına Merbut Olması Muhtemel Stomatitis Aphtosa Recidivans Chronica ile hemzaman Neuritis Nevri Optici ve İritis Recidivans Vakaları. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* **1938**; 5(28): 1735- 1740.
175. **Behçet H.** Prof Kummer'in Ağız Muhat Gışasının Büllöz, Veziküloz ve Aftöz Hastalıkları Hakkındaki Neşriyatı Münasebetiyle. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* **1938**; 5(25-26): 1590-1593.
176. Erişim: (<http://maillists.uci.edu/mailman/public/mgsa-l/2004-September/004073.html>). Erişim tarihi: 07.03.2009.
177. **Zouboulis C C.** Benedictos Adamantides and his Forgotten Contributions to Medicine. Erişim: (http://www.klinikum-dessau.de/fileadmin/user_upload/Hautklinik/PDF-Files/167_mabh1.pdf). Erişim tarihi: 24.05.2009. Erişim: (<http://www.john-libbey-eurotext.fr/en/revues/medecine/ejd/e-docs/00/01/87/26/article.phtml>). Erişim tarihi: 20.05.2009.
178. Fitzpatrick's Dermatology in General Medicine. Erişim: (<http://www.accessmedicine.com/content.aspx?aid=2993353>). Erişim tarihi: 20.05.2009.
179. **Atal A.** Dişçi Hüdaverdi'nin Hikayesi. (*Oral Mukoza Hastalıkları* **1975**: 44-45). Köşlü A. *Ordinaryüs Profesör Dr Hulusi Behçet*. [CD- ROM] **2008**.
180. **Behçet H.** Trisymptomes Müşahedeleri Hakkında. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* **1941**; 8(47- 48): 2477-2487.
181. Tesbit edilen yeni bir entite morbid münasebetiyle Dermatolog ve Sifilografların Üniversite Profesörleriyle müşterek mühim toplantısı. (Havadis) *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* **1938**; (28): 1796-1803.
182. **Behçet H, Gözcü N.** Üç Nahiyede Nüksü Tavazzular Yapan ve Hususi Bir Virus Tesiri ile Umumi İntan Hasıl Ettiğine Kanaatimiz Artan Entite Morbide Hakkında. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* **1938**; 5(30): 1863-1873.
183. **Behçet H.** Prof Dr Niyazi Gözcü'nün tebliği Münasebeti ile. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* **1938**; 5(28): 1740-1744.
184. **Braun H.** Prof Dr Niyazi Gözcü'nün tebliği Münasebeti ile. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* **1938**; 5(28): 1744 –1745.
185. **Gözcü N.** Ağız ve Tenasül Nahiyesi Aftları, ve Aynı Zamanda Göz Tagayyürleri Gösteren Sendrom Hakkında Yeni Bir Vaka ve Mülahaza. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* **1938**; 5(30): 1857-1862.
186. **Behçet H ,Gözcü N.** Üç Nahiyede Nüksü Tavazzular Yapan ve Hususi Bir Virus Tesiri ile Umumi İntan Hasıl Ettiğine Kanaatimiz Artan Entite Morbide Hakkında II. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* **1939**; 6(31): 1915-1920.

187. **Weekers L, Reginster H.** Un nouveau syndrome: iritis,ulcères aigus de la bouche et de la vulve. Sa parenté avec l'iritis récidivante à hypopion. (*Arch Ophthalmol* **1938**; 2: 697-705). Kuzahiye İltihabı ile birlikte Ağız ve Ferçte Had Takarruhat ile Muttasif Yeni bir Sendrom ve bu Sendromun Hypopionlu İritis Récidivante ile Münasebeti. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* **1938**; 5(30): 1879-1890.
188. **Zoubolis CC, Keitel W.** A Historical Rewiev of Adamantiades-Behçet's Disease. (Zoubolis CC, *Adamantiades-Behçet's disease*. New York: Kluwer Academic/Plenum Publishers, **2003**). Erişim: (<http://www.springerlink.com/content/t25k4115m00576q6/fulltext.pdf?page=1>). Erişim tarihi: 22.03.2009.
189. **Zouboulis CC, Kakkamanis.** Early descriptions of Adamantiades-Behçet's disease (*Ann Rheum Dis* **2003**; 62: 691-692). Erişim: (<http://ard.bmj.com/cgi/content/extract/62/7/691>). Erişim tarihi: 22.03.2009.
190. **Behçet H.** A propos d'une entité morbide due probablement à un virus special, donnant lieu à une infection generalisée, se manifestant par des poussés recidivantes et trois régions principales et occasionnant en particulier des iritis répétées. *Bull Soc Franc Derm Syph* **1939**; 46: 674-687.
191. **Riehl G.** Leo Kumer. *Wiener Medizinische Wochenschrift* **1951**; 46: 887.
192. **Arzt L.** Professor Dr Leo Kumer. *Wiener Medizinische Wochenschrift* **1951**; 19: 801-802.
193. **Arzt L.** Leo Kumer. *Die Feierliche Inauguration des Rektors der Wiener Universität für das Studienjahr. 1951/1952*: 46-47.
194. **Atal A.** Son Vaka Münasebetiyle Behçet Hastalığı Hakkında Bazı Mülahazalar. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* **1944**; 11(63-66): 2885-2888.
195. **Escher.** Behçet'in Üç Semptomlu Sendromu. *DeriHastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* **1946**; 13(73-76): 2985 – 2995.
196. Not ve Rapor sureti. *DeriHastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* **1946**; 13(73-76): 2995 – 2996.
197. **ncedayı C. K.** Behçet Hastalığı. *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* **1968**; 5(14): 783-806.
198. **Dilşen N.** Behçet Hastalığının Tarihçesi. *Aktüel Tıp Dergisi* **1997**; 2(2): 62-5.
199. Erişim: [http://www.google.com.tr/search?hl=tr&ei=BFwySr76JMO__Qb67cS7Bw&sa=X&oi=spell&resnum=0&ct=result&cd=1&q=Prof.+Dr.med.+Christos+C.Zouboulis&spell=1]. Erişim tarihi: 22.03.2009.
200. **Evereklioğlu C.** Regarding the Naming Dilemma of Behçet Disease in the 21st Century (Letter to the editor). *Oral Disease* **2007**; 13: 117-121.
201. **Cheng TO** Some historical notes on Behçet's disease. *Chest* **2001**; 119: 667-668.
202. **Tirilomis T.** Some more historical notes on Adamantiades-Behçet's disease (letter). *Chest* **2001**; 120: 2116.
203. **Kazokoğlu H.** *Behçet Hastalığının Tarihçesi*. 10. Ulusal Behçet Hastalığı Kongresi sunuşu, **2006**.

204. **Cheng TO.** Behçet Disease, Adamantiades-Behçet Disease, or Hippocrates-Adamantiades-Behçet Disease? *Chest* **2002**; 122: 381-382.
205. **Whitwell GP.** Recurrent buccal and vulvar ulcers with associated embolic phenomenon in skin and eye. *Br J Dermatol*, **1934** ; 46: 414-419. (Tercüme kısmı) Deri ve gözde ambolik fenomenlerle müterafik nöksedici ağız ve ferec ülserleri. . *Deri Hastalıkları ve Frengi Kliniği Arşivi* 1874-1879.
206. History of the development of the ICD. Erişim: (<http://www.who.int/classifications/icd/en/HistoryOfICD.pdf>). Erişim tarihi: 22.03.2009
207. Erişim: (<http://apps.who.int/classifications/apps/icd/icd10online/>). Erişim tarihi: 22.03.2009.
208. Erişim: (<http://www.behcet.ws/pdf/BDNEWSv1n1.pdf>). Erişim tarihi: 22.05.2009.
209. *Stedman's Medical Dictionary: A vocabulary of medicine and its allied sciences, with pronunciations and derivatives.* 23rd Edition, Baltimore: U.S.A. Waverly Press, Inc. **1979**: 166, 402, 1380.
210. *Stedman's Medical Dictionary*: 28 th Edition, Baltimore: Maryland Lippincott Williams&Wilkins A Wolters Kluver Health Company 2006: 552, 1891.
211. Definition of Silk Road disease. Erişim: (<http://www.medterms.com/script/main/hp.asp?articlekey=24158>). Erişim tarihi: 22.03.2009.
212. **Verity DH, Wallace GR, Vaughan RW.** Behçet's disease: from Hippocrates to the third millennium *Br J Ophthalmol* **2003**; 87(9): 1175-1183. Erişim: (<http://www.pubmedcentral.nih.gov/articlerender.fcgi?artid=1771837>). Erişim tarihi: 22.03.2009.
213. **Cyril Aydon.** Charles Darwin. İstanbul: Doğan Kitapçılık AŞ, **2006**: 19-20.